

“Shashka doskasida” didaktik o‘yinini tashkil etish va o‘tkazish bo‘yicha metodik tavsiyalar

Maktabgacha ta‘lim
vazirligi

Hurmatli ota-onalar va tarbiyachilar!

“Shashka doskasida” didaktik o‘yini bolalarda mantiqiy fikrlashni, ziyraklikni, og‘zaki nutqni rivojlantirib, guruh bo‘lib ishlashga o‘rgatadi.

Ushbu didaktik o‘yin maktabgacha yoshdagi bolalarda nutqni rivojlantirib, aniqlash, tanlash, o‘z tanlovini tushuntirish ko‘nikmalarini hosil qiladi.

Shuningdek, bolalarda bu o‘yin fikrlash, ko‘rish, eslab qolish va e‘tiborli bo‘lish kabi xususiyatlarni rivojlantiradi.

O‘yinning vazifalari:

1. So‘z boyligini oshirish va bog‘lanishli matn tuzishni o‘rgatish, olgan bilimlarini mustahkamlash;
2. Predmetning asosiy sensor xususiyatlari: rangi, shakli, katta-kichikligi haqida tushuncha berish;
3. Geometrik shakllar bo‘yicha bilimlarni shakllantirish;
4. Qo‘llarning mayda motorikasini rivojlantirish;
5. Mulohaza yuritishga o‘rgatish;
6. Bolalarda tashkilotchilik va kommunikativ malakalarini shakllantirish;
7. Jamoada va kichik guruhlarda o‘zaro muloqatda bo‘lish malakasini rivojlantirish.

Yosh toifasi: 3-6 yoshli tarbiyalanuvchilar.

O‘yinda ishtirok etadigan bolalar soni:

- 2 nafar (“Shashka” o‘yinida);
- 1 nafar (“Manzilingni top” o‘yinida);
- 4 ta guruhgacha (“Kim birinchi” o‘yinida).

O‘yin to‘plami:

1. 1 ta shashka doskasi.
2. 12 ta oq va 12 ta qora shashka donachalari (birinchi to‘plamda).
3. 15 ta to‘g‘riga, 7 ta chapga, 7 ta o‘nga belgisi tushirilgan kartochna fishkalar.
4 ta qora bombachalar, 4 ta qizil dinamit, 4 ta qasr, 1 ta daraxt, 1 ta uy, 1 ta oshxonona rasmi, 1 ta MTT logotipi aks ettirilgan kartochnalar (ikkinchi to‘plamda).
4. 3 ta katta xar hil rangdagi doiralar, 40 ta turli xil rasmlar tushirilgan kartochnalar (uchinchi to‘plamda).

O`yinga tayyorgarlik:

O`yin boshlashdan oldin bolalarga ko`rsatma berish. Bolalarni quyidagilar bilan ogohlantirish lozim:

- O`yinda ehtiyot bo`lish;
- Qog`oz shakllarni og`izga solmaslik;
- O`yin kartalariga rasm chizmaslik va bukmaslik;
- Do`stona munosabatni saqlash.

O`yin tavsifi: Bu o`yin ta`limni o`yin shaklida tashkil etish va “Qurish va konstruksiyalash”, “Til va nutq” rivojlantiruvchi markazlari uchun mo`ljallangan. O`yin o`quv jarayonini xilma-xilligini va o`zlashtirish samaradorligini oshirish, bola atrofdagi olamni tushunishi va ma`lumotga ega bo`lishiga qaratilgan. Bolalarni sinchkovlikga, predmetlar xususiyatlarini solishtirish va farqlay bilishga o`rgatadi.

Ushbu didaktik o`yinni tashkil qilish:

“Shashka doskasida” didaktik o`yini to`plamida *uch turdagi o`yinni* tashkil etish mumkin:

1. “Shashka” o`yini;
2. “Manzilingni top” o`yini;
3. “Kim birinchi” o`yini.

“Shashka” o`yinida ikki nafar bola ishtirok etadi. Bir taraf oq, ikkinchi taraf qora donachalar bilan navbatma-navbat yurish orqali o`ynaydilar.

“Manzilingni top” o`yinida bir nafar bola ishtirok etadi. Asosiy maqsad manzilga yani uy, daraxtzor, oshxona va maktabgacha ta`lim tashkilotiga yetib borish hisoblanadi. Shashka doskasining istalgan to`rtta katagiga manzillar, yana uchta istalgan katakga qora bombacha, qizil dinamit va qasr aks ettirilgan kartochka fishkalar joylashtiriladi. Manzilga bosqichma bosqich to`g`riga, o`ngga, chapga degan belgilar orqali xavfsiz yo`lni tanlab harakatlanib boriladi. Yo`lda qora bombacha va qizil dinamitga duch kelgan holda yana boshidan harakatlanadi. Agar qasrga duch kelsa harakatlanishda davom etadi. Shu tariqa o`z manzillarini topadilar.

“Kim birinchi” o`yinida to`rtta guruh ishtirok etadi. Shashka doskasining birinchi qatoriga to`rtta kartochka fishkalar joylashtiriladi. Har bir guruh navbatma-navbat yuradi. Har bir yurishdan so`ng uch xil rangdagi doiralardan biri tanlanadi. Guruh a`zolaridan biri doiralardan birini tanlangandan so`ng, tarbiyachi tomonidan turli xil rasmlar tushirilgan kartochkalardan biri ko`rsatiladi. Guruh a`zolari esa doiradagi shartni bajaradi. Doiralarda to`q sariq rang “So`zsiz harakat bilan ko`rsating”, och yashil rang “Chizing” va feruza rang “Nomini aytmasdan so`zlab bering” ma`nosini anglatadi.